

Nr 53.

Ankom till riksdagens kansli den 29 mars 1935 kl. 4 e. m.

Utlåtande i anledning av väckta motioner om uppskov med erläggande av amorteringar å lån från fiskerilånefonden samt om sänkning av räntan å lån ur nämnda fond.

(1:a avd.)

Jordbruksutskottet har till behandling i ett sammanhang förehaft följande inom riksdagen väckta, till utskottet hänvisade motioner, nämligen

1) I: 110 av herr *Sanne* och II: 242 av herr *Hansson* i Hönö *m. fl.*, likalydande, vari hemställt, att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att uppskov med erläggande av amorteringar å lån från fiskerilånefonden må kunna beviljas under tiden 1 juli 1935—30 juni 1936 och i övrigt i överensstämmelse med riksdagens beslut 1934;

2) I: 198 av herr *Johansson, Johan, m. fl.*, vari hemställt, att riksdagen för sin del måtte besluta att å lånebelopp lyftat ur fiskerilånefonden skall erläggas en årlig ränta med högst 3.5 procent;

3) II: 377 av herr *Wallén m. fl.*, vari hemställt, att riksdagen för sin del måtte besluta att å lån ur fiskerilånefonden skall erläggas en årlig ränta med högst 3.5 procent.

Beträffande de skäl, som åberopats till stöd för motionerna I: 110 och II: 242, hänvisas till dessa. Till stöd för motionerna I: 198 och II: 377, vilka i allt väsentligt äro likalydande, har åberopats vad som anförts i motionen I: 195.

Av utskottet hava i vederbörlig ordning införskaffats yttranden dels över motionerna I: 110 och II: 242 av statskontoret efter lantbruksstyrelsens hörande, dels ock över motionerna I: 198 och II: 377 jämte ett flertal motioner om sänkning av räntan å lån ur andra fonder av statskontoret och fullmäktige i riksgäldskontoret.

Gällande bestämmelser för fiskerilånefonden, vilken inrättades år 1891 för fiskerinäringens befrämjande, återfinnas i kungörelsen den 7 augusti 1907 (nr 61) med däri genom kungörelserna nr 359/1921, 130/1928, 298/1930 och 112/1932 gjorda ändringar. Från fonden utlämnas genom förmedling av hushållningssällskap eller landsting låneunderstöd för anskaffande av fiskebåtar, motorer för sådana båtar, fiskredskap eller för fisktransport avsedda fordon, smärre båtar eller andra smärre inrättningar eller för anläggande av smärre inrättningar för tillgodogörande eller förädling av fiskets

produkter eller för utförande av fiskodling. Hushållningssällskap eller landsting, som önskar erhålla statslån för utlämnande av ifrågavarande låneunderstöd, må därom göra skriftlig ansökan för Göteborgs och Bohus län hos länsstyrelsen i länet och för rikets övriga län hos lantbruksstyrelsen. Länsstyrelsen och lantbruksstyrelsen äga att, efter prövning av sålunda gjorda framställningar, inom av Kungl. Maj:t bestämt belopp bevilja hushållningssällskap eller landsting statslån. Dylikt lån må innehavas amorteringsfritt under två år från lyftningsdagen. Därefter skall lånet återbetalas inom högst tio år med lika kapitalbelopp varje år jämte upplupen ränta. Räntefrihet åtnjutes likaledes under två år från lyftningsdagen, varefter lånet skall förräntas med 3.6 procent om året. Därest förfallet kapitalbelopp icke inom föreskriven tid inbetalas, skall å det förfallna beloppet erläggas 6 procent årlig ränta. Motsvarande bestämmelser skola gälla för lån, som utlämnas av hushållningssällskap eller landsting till de enskilda låntagarna. Lån, som utlämnas av hushållningssällskap eller landsting, får utgöra högst 25,000 kronor.

Sedan 1934 års riksdag (prop. nr 228; R. skr. nr 184) bifallit ett av Kungl. Maj:t framlagt förslag om uppskov med erläggande av amorteringar å lån från fiskerilånefonden, har Kungl. Maj:t utfärdat kungörelse i ämnet den 18 maj 1934 (nr 149). Enligt denna kungörelse kan hushållningssällskap eller landsting, som åtnjuter lån från fonden, efter prövning av omständigheterna i det särskilda fallet av den myndighet, som beviljat lånet, på ansökan medgivas uppskov, längst för tiden t. o. m. 1½ år efter amorteringstidens utgång, med erläggande helt eller delvis av sådan amortering å lånet, som förfallit eller förfaller till betalning under tiden den 1 januari 1934—den 30 juni 1935, under förutsättning att innehavare av låneunderstöd från samma lån medgives enahanda lindring för motsvarande belopp i de för understödets tillgodonjutande bestämda villkoren. Dylikt uppskov kan medgivas oberoende av att vederbörande hushållningssällskap eller landsting redan inbetalat ifrågakommande belopp. För sådant fall äger hushållningssällskapet eller landstinget att, under nyss angiven förutsättning, räkna sig beloppet till godo vid den amortering, som skall verkställas närmast efter uppskovsbeslutet.

Beträffande *motionerna I: 110 och II: 242*, vilka åsyfta, att uppskov med erläggande av amorteringar må kunna beviljas även under tiden den 1 juli 1935—den 30 juni 1936, har lantbruksstyrelsen i sitt inledningsvis berörda yttrande anfört:

»Den möjlighet till uppskov med ifrågavarande amorteringar, som bereddes genom beslut av 1934 års riksdag (se kungl. kungörelsen nr 149/1934), har hittills icke tagits i anspråk. Icke någon förmedlare av fiskerilån har gjort ansökan om statens medverkan till dylikt uppskov. Enligt vad lantbruksstyrelsen inhämtat hava dock inom vissa län inkommit ett flertal ansökningar från fiskare om uppskov med amorteringarna, men i de fall, där behov visat sig föreligga, har vederbörande låneförmedlare beviljat uppskov

utan att påkalla statens medverkan. Hos låneförmedlarna synes den meningen råda, att ett anlåtande av staten i detta fall skulle medföra betydande besvär med räkenskaper m. m., varför de hellre själva söka tillgodose behovet av uppskov.

Det må i detta sammanhang erinras därom att, när 1921 års riksdag beredde möjlighet till liknande uppskov, denna möjlighet icke heller kom att tagas i anspråk.

Det vill därför synas som om låneförmedlarna hade möjlighet att i avsevärd omfattning tillgodose behovet av ifrågavarande uppskov, varför det icke synes föreligga något större behov av att riksdagen förnyar sitt år 1934 fattade beslut i ämnet.»

Statskontoret har i sitt yttrande över motionerna I: 110 och II: 242, med hänsyn till vad lantbruksstyrelsen framhållit, funnit anledning icke föreligga att tillstyrka särskilda åtgärder i det av motionärerna avsedda syftet.

Beträffande det i *motionerna I: 198 och II: 377* framställda förslaget om sänkning av räntan å lån ur fonden från 3.6 till 3.5 procent samt de över dessa motioner avgivna yttrandena av statskontoret och fullmäktige i riksgäldskontoret tillåter sig utskottet att hänvisa till redogörelsen i utskottets utlåtande nr 49, punkt 4.

Utskottet.

Vad angår det i motionerna I: 110 och II: 242 framförda förslaget, att uppskov med erläggande av amorteringar å lån från fonden må kunna beviljas under tiden den 1 juli 1935—den 30 juni 1936, vill utskottet erinra att, enligt lantbruksstyrelsens här ovan återgivna yttrande, den möjlighet till dylikt uppskov, som av 1934 års riksdag medgivits för tiden den 1 januari 1934—den 30 juni 1935, hittills icke tagits i anspråk. Med hänsyn härtill och då låneförmedlarna synas hava möjlighet att i avsevärd omfattning tillgodose behovet av uppskov utan att anlita statens medverkan, finner utskottet någon åtgärd i anledning av motionerna I: 110 och II: 242 icke vara påkallad.

På skäl, som angivits i utskottets utlåtande nr 49, punkt 4, kan utskottet icke biträda det i motionerna I: 198 och II: 377 framförda förslaget om sänkning av räntan å lån ur fonden.

Under åberopande av det anförda hemställer utskottet,

- 1) att motionerna I: 110 och II: 242 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd;
- 2) att motionerna I: 198 och II: 377 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 29 mars 1935.

På jordbruksutskottets vägnar:

C. J. JOHANSSON.

Vid detta ärendes slutbehandling hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Sederholm, August Nilsson, Carl Eriksson, Gabrielsson, Tjällgren, von Stockenström, Jacob Hansson* och *Sanne*; samt

från andra kammaren: herrar *Johansson* i Uppmälby, *Olsson* i Rödningberg, *Gustafson* i Kasenberg, *Liedberg, Andersson* i Tungelsta, *Pettersson* i Rosta, *Karlsson* i Munkedal och *Osberg*.